इ. वि. का. राजवाडे संशोधन मंडळ धुळें.

—: हस्त [illegible] संग्रह :—

ग्रंथ क्रमांक ५ [illegible] २२३ (२२३)

ग्रंथ नाम [illegible] काव्यें.

सीतास्वयंवर, शबरी-चरित्र.

विषय मराठी काव्य.

"Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

(१)

।।ससिरवशि।रविसमचिवरे।।रणनि
।।पुणसुघडरिपुपडनिदु धडत्रुणध
।।रित्ति उघडमगरदनिकेरं।।सुरव
।।दाते विजयनरह्मणातिअक्षयमुनि
।।नटत्तिनिलयतटेनिजगजेरं।।३०।।
।।श्लोक।।नेत्ला राघव सभार सवीविल
।।या संपूर्णयश [illegible] ।।आलि सिद्धि
।।समस्त हेउ [illegible] ानादिकप्रक्री
।।या।।विद्या [illegible] ऋषिप्रमुखते
।।सारेसया मं [illegible] ।रामास्तविति
।।पराक्रमअस [illegible] अरवंडवी।।३१।।
।।बोधा शास्त्र शरास्त्र मंडितमहायो
।।द्धा अयोध्यापती।।श्रद्धावुप्रभुय
।।ह्मवेदविबुधीवृधासहासंपत्ती।।ब
।।द्धामोचकतुंचिसाचह्मणुनिबद्धांजु
।।ळिराघवा।।सिद्धार्थिद्विजसंघवाण
।।तउठेसिद्धाश्रमीआघवा।।३२।।

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

॥गाधेयगजितवंदे रघुरामचंद्रा॥जा
॥ले कृतार्थ बहु चित्तचकोरचंद्रा॥ने
॥ला तुवां विहितयज्ञ समग्र सिद्धी॥
॥सिद्धाश्रमासि तरि आजि करि प्रसि
॥द्धी॥३३॥द्विज ह्मणे रघुकुळेश्वर
॥आण कांही॥अद्यापि जंद मुनि येक्ष
॥णि आपका[illegible]नि [illegible]ककायकेथी
॥जेतवकं [illegible] जळ जी मग आ
॥साल विश[illegible]३४॥येको निहूनि
॥ज मुनि रू[illegible]जी॥ओळगितिह
॥र्दई बाण [illegible] जी॥कल्याण होप
॥रमम मंगळ होळ पाव्हा॥ हासर्व शोभ
॥न ह्मणे द्विजलोक पाव्हा॥३५॥सारं
॥सारूनि नित्य कर्म करूनी देवाचें नें
॥भोजनें॥दत्ति हार तुरविडे मग उरी धु
॥पादि दिव्यासनें॥सत्फुल्लायतलोचनि
॥शशिमुखि त्या ब्राह्मणी बायका॥आ

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(2-A)

॥नंदेंमगआरतिकरितित्यारामारमा
॥नायका॥३६॥आतांपुढिलरचनाप
॥रिसाकसीतिं॥भंगोनि-च्यापरघुरा
॥जवरिल्लसीते॥निर्दोषेहकरिल्लराम
॥कथामृनोतें॥आनंदनंदेनकाविविन
॥वीजनोतें॥३७॥ [illegible] श्रीयक्षसंरक्ष
॥णसमास॥ [illegible] रापगामस्त्म॥६॥
॥श्रीरामजय [illegible] जयराम॥६॥
॥६॥ ॥६॥

" Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

१३ (३) ॥श्रीसितास्वयंवरप्रारंभ॥

॥श्रीरामचंद्रायेनमः॥ चिद्गुग्येंअथि
॥ला विदेहमिथिळाभुपाळभूपावळी॥
॥पाचारुनि विचारमानुनिकथिसाचा
॥रवाचावळी॥ जोहोत्रिंबकचापभूपउ
॥चलिल्या आपुलिकंन्यका॥ केलिअ
॥र्पिन हासमर्पिकवरा होनावराजी॥ नि
॥का॥१॥ हे [illegible] निके सकामसक
॥ळक्षोणि [illegible] ॥जेसदेवमहेंद्र
॥मंडितसभ [illegible] मातले॥ येनेत्या
॥जनकेसु [illegible] के श्रृंगाररंगाग
॥णी॥ केलाके [illegible] कौतुके मगसभा
॥व्यापेनृपाच्यागणी॥२॥ चुर्णिका॥
॥जेसेसकळकुळाचळमिळालेये
॥केस्थळी॥ कींलक्षावधिपल्लवा
॥रानिधीजळी॥ कीं नानाविमानसं
॥घगगनमंडळी॥ कींकामरूपपन्नगभा
॥रपाताळी॥ कींनानाफळसमुद्रकल्प

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(3A)

॥वृक्षडाहळी॥ ते विंमुकुटांगदकेयु
॥र किरीट कटक मुक्ताहार तोडर नु
॥पुर हंसकादि भूशणी॥ विजमान रा
॥भूपाळ जनक सभामंडळी॥ सकळ
॥ही येकवटले॥१॥ श्लोक॥ राजे अंग
॥कलिंग चंग माहि ... काश्मिर कर्णा
॥टकी॥ गौड ... जे ते पम सभ
॥आले ... धार्मिक
॥शेवका मुक ... नासभा रंग
॥णी॥ अइ ... सु ... सेवक
॥गणी तिं आणिले आंगणी॥३॥
॥पुर्वि भार्गव दत्त जेव हु भरे भारिधारि
॥मां दुसें॥ होतें अर्चित धुपदिपकुसु
॥मीं जें इंद्रच्यापारुषे॥ जे सातां शाक
॥टी महाबळ करीं पाहुनि बाहुबळें॥
॥चालि चालविलें सभे सिसकळें जें

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

।।शैलश्रृंगागळे।।४।।मत्तभमूल्लहय
।।बैलहल्लेधनुष्या।।त्याचोनिवोदिति
।।बळेनरळेमनुष्या।।गाड्यासिह्या
।।सिद्दरुबांधुनिच्यारिनाडे।।आक
।।र्षितिधरूनिहर्षम्लणानिनाडे।।५।।
।।गाडावारिलिवोपन्नापुह्मणुनितेच्या
।।पसापापरो।।[illegible]तमुपाल्लईउत्त
।।रिलेंभपात[illegible]।।राउदेखुनिद
।।गभंगतिम[illegible]नेत्रीकसी।।हो
।।तेल्लभ्यम्लण[illegible]भ्यवृत्तिराजाब
।।व्यातेंकसी।।[illegible]मान्द्रवरिहेमनिमि
।।तजशासंफुल्लवल्लिमल्या।।तैस्याआ
।।भरणिआपारतरूणीसोधांगणि
।।शोभल्या।।मध्येंकल्पकवल्लुरिस
।।मदिसेसीतासुबिंबानना।।सीतासि
।।लचतिशुभानृपसभाल्लक्षिजनाका
।।नना।।७।।वाचीवात्तिकृकित्तितीप्रभु

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(५A)

।।पुढें जीजीधराधीश्वरा।।आले गाधि
।।नृपाळनंदनपुरा सेंगे रूषिच्या फरा।।
।।हें आकर्णुनि तूर्णपुर्णी विभ्रवेल्लानाएै
।।वृक्षापती।।चालिले सन्मुखव स ग्धानज
।।वघे मागें पुढें धांवती।।८।।राजाराज्या
।।सहित उठिला नाल त्रिलोकराजी।।रा
।।जीवांक्षास दि[illegible] नो देखिलासत्व
।।राजी।।राजी[illegible] यहृदयें देखि
।।लें रामचंद्रा।।[illegible] कंजव्वनिधिफु
।।गेते स्फिति रा[illegible]।९।।रायें दुरू नि दे
।।खिल्या रू[illegible]च्या चालाया-च्या जटा।।
।।शादि बंधन वल्कला जिनकटिं या पादुका
।।वाजटा।।सुद्राक्ष स्फटिकाक्ष हार डुल
।।ति श्रुति प्रभा बोलत्ती।।सारें चिन्नसहाग्नि
।।होत्र सुलत्ति आनंदले चालत्ती।।१०।।चु
।।णि का।।ऐसिया रूषिराजमा सारीं।।विरा
।।जमान विद्वज्जन सार्वभौम विमलांतःकर

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

१५ (5)

•।।ण।विंध्यविख्यातमहानुभावसिद्धाश्र
•।।मविहारी।।जो महातपाचातेजोरासी।।
•।।परंतुउदयअस्तुवेगळा।।अल्हाद
•।।कारककळानिधिपरंतुन्युनपक्षया
•।।विरहितनित्यागळा।।सृष्टिकर्त्तीच
•।।तुराननुपरंतुनिजदुहितागमनदो
•।।षासिनिराळा।।…तसमर्थशातय
•।।ह्मुपरिनात… …रपातकविदा
•।।ळा।।असो… …वामित्रपरममि
•।।त्रसुकृतरा… …वरमहो।।२।।छंद।।
•।।वविलोकनवित्…सा धर्मादिसद्गुण।
•।।कुरजनके।।विदेहदेशाधिपेजनके
•।।देखोनिदंडवत्तसाष्टांगीवंदिला।।१।।
•।।श्लोक।।बारेहोविजईह्मणेमगमुनी
•।।सारेधरेहोधणी।।धारेभूपतुदांत
•।।दंडीभजनीतारेशिवंशायणी।।माळा
•।।वेदविधीतजोमगतशास्त्रे।।काविधीपू

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(5A)

।।जिल्हा।। भोव्हाशंकरसाचल्हा ह्मणुनियां
।।डोव्हा रचुणे यो जिल्हा।।११।। ज्याच्या रूप
।।निरसोतिसकव्हा घरासी।। येतां चितो
।।अतिविल्हासकव्हा घरासी।। भूपाव्ह
।।सर्वही उभे नमनें करीती।। आनंदल्हे
।।स्तविति तल्होक अनेकरिती।।१२।। प्र
।।युद्धामध्ये … पती रायें प
।।णिगो बिल्हे … दरिले सभेव
।।सविल्हे … ल्हा।। ध्यानें पूर्ण
।।अगा धुगा … वेधा जसा बैस
।।ल्हा।। पार्वती … दाट नटल्हा प
।।ल्हासनी पेसल्हा।।१३।। जो कल्याण
।।गुणी गुणीच अगुणी भूतें मणी ज्या गु
।।णी।। ज्याच्या रूप गुणीस दां गुण गुणी
।।धाभुरि घे निर्गुणी।। सृष्टिचीं तगणी ज
।।यास्तव गणी माया जया ठेंगणी।। तो
।।कोण हान गणि बसे रुषिगणी श्रीराम
।।रंगांगणी।।१४।। जो वाहे धरणि प्रपंच

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

॥मारुतीचा। पितवाग धूरणी॥ देवाचिकूरणी
॥प्रतिप्रकरणी लुब्धेजगत्कारणी॥ जोकां
॥आदिफणिविशेफणाफणीरत्नें जयाच्या
॥फणी॥ तोरामानुजरामचंद्रनिकटीशो
॥भेसभारंगणी॥१५॥ सवाई॥ यापरिचे
॥भवतापविमोचनचापशरांकितभव्यमू
॥ती॥ पाहुनिस[illegible]पाहुनि उत्तमत्वाहुनि
॥तोशुसु[illegible]णा जसमहिपा
॥ळकवाळ[illegible]पाळकसेसुचेलो॥
॥सांगमत्ला[illegible]गमवाशाय्स्वांगम
॥नासीमूर्ती[illegible]ई॥ हांसोनियां
॥नृपसभेमुनिराजबोलिला॥ स्वानंदरस
॥भरमभरें हृदयांतडोलिले॥ हांजिनृपा
॥बहुतभाग्यजगीउदेले॥ याच्यागु
॥णे दुरितदैन्यसमग्रगेले॥१६॥ सा
॥केताधिपबाळ्हरणातटिरक्षोग
॥णाकाळहो॥ दिनाचेकणावाळ्हेप्राप्त

[illegible]

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(6A)

॥पंदीराया॥जगसाळहे॥पुत्तेंहस्मुरल
॥क्षणिरतसदां धार्मिकसंरक्षेली॥
॥आनंदाब्धिअनुक्षणिभरतसेया
॥च्याकृपाइक्षणी॥१८॥येंहिंदुःसह
॥तांटिकानिवटिली निष्कंटकामदि
॥नी॥केलीकाननियांचियाशरत
॥त्तीपाताळसमु [illegible] ॥तेंमारिचन
॥भींझुगारू [illegible] सुबाहुपुरा॥
॥नला॥सिद्धि [illegible] प्रवरहेआत्ले
॥तुह्याहिपुरा॥ [illegible] मापानृपाआ
॥णिमहोत्सवांत॥ [illegible] लेपाहांयाब
॥ळवेभवांतें॥मार्गिअहिल्याविपि
॥नांतरामें॥केलिसिळामुक्तमनोभि
॥रामें॥२०॥परिसुनिमनरायारात
॥लेंरामपाई॥ह्मणातमनीकरावासो
॥यराहांउपाई॥कठिणतरिपणाचा
॥व्यर्थसंकल्पकेला॥रघुवरनवराहा

"Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

१७ (७२)

।।धन्यया कन्य केला।।२२।। चुर्णिका।।
।।तों तेथें मरकत्त रचित मणिगण खचि
।।त स्तंभ जृंभ सौध माळीका मंदिरग
।।वाक्ष द्वारीं।। बेसलि सहस्त्र सख्या
।।माझारीं।। विदेह राज कुमारी।। परम
।।सकुमारी।। [illegible] गंगाप्रवाह विम
।।ळ सरळ तर [illegible]।। संचरिक सं
।।चय चंचल [illegible] वंजन मंजुतरा
।।जना चित्त [illegible] सर्वोत्तम वरख
।।रणाविदित [illegible]रा।। सकळ रूप
।।कुळातें आपु[illegible] दीपयाज्ञा
।।णिति जाली ज्याणाकी।। ३।। श्लोक।।
।।रूपातें निरखिव दिठी निज सखी सं
।।ची रमे सा रिखी।। शोभेते चिउरिखि
।।रिखी शशी मुखी माडिव रापार खी।।
।।जाली बुद्धि फिकी नृपाकृति निमा
।।निच नाकानकी।। रक्षी राघव कौतुकी।

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(7A)

।। मगतुकिमाथामनीज्यानकीगेरशो। कोणतु स्थीम
।।जोशोकाब्धितरिनतांसिउतरित
।।सादपम्नीतरी।।किडमीघ्मरीह्म
।।ऐसानिआमरिमानीनतैपामरी।।
।।किसेंसज्जकरिधनुश्डकरी।।हे
।।फारचिंताकरी।।मातेंके विंवरीह्म
।।ऐसानिविवरीमा [illegible] गोवरी।।२३।।
।।दावरीमअ [illegible] ता।।भाव
।।रिनकरिला [illegible] ।।बाबरमति
।।कसिस्थिरराह [illegible] रिसचविमा
।।तघराहा।।२४।।च [illegible] पाविसीतुंबा
।।लसिकायसीते।।वरिणाम्हणासिरामा
।।मातहकायसीते।।बहुतदिवसबा
।।पेंनेमिलेयापणातें।।रघुपतिपतिहो
।।तोतोकसाआपणातें।।२५।।ऐसिते
।।वदतांवधुमगपुढेंकैसीकथावत्तेली।।
।।जैसीचंडमरुध्वरेवननत्तितेसीतसा

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

१८ (४)

।।नतेली।।शंकाहीन मदें महोद्धतमहा
।।हं कारज्यांचा भेला।।उं कादुदु भिवा
।।जवीतन्चिसभेलें कापत्तिपात्तला।।रदी।।
।।चे छिल्लावटजसा विटपानी।।येभु
।।जिंनि बिडत्ता चिटपानिं।।दंष्ठमं
।।उत तया मुख[illegible]जी।।राजतीमद
।।भेरं मुखव[illegible]।।सवाई।।
।।दैत्य धुरं[illegible]चाकं धरजोनृ
।।पगं धर[illegible]नसादे मरत्तास
।।मस्त हिम[illegible]लविहेस्तकदा
।।कितहाल वित[illegible]हे।।।धिटसभात
।।रिनिटनि घानिउ।विट बसेकव
।।णाहिनपाहे।।ढालफिरंग विशा
।।व्ळ धनुशारउ।व्ळ हि चाल्ल विदोनि
।।हीबोह।।२८।।वेग्रनृपाव्ळसमग्र
।।सभेतउदग्रदशाननल्ल क्षितसे।।

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(8A)

।।वंदिति सर्वही बंदिजनसे परि नंदि
।।समान उगाचि बसे।। पूर्वतसन्नि
।।भगवी निधी मग सर्व संक्षेपणाका
।।य पुसे।। तो लघु नम्र सखोल स
।।भापत्ति बोलत बोलत या मृदुसे।। २५।।
।।श्लोक।। याच्या पापे वापाचू उवि
।।लगुण जो पुर्णि [illegible] राजा।। हेकं
।।न्या त्याच धन [illegible] नि रचिली
।।साच त्याचे च [illegible] केकालका
।।र तेव्हां दशावद [illegible] करी के कमा
।।क्षा।। लिले चा रावे [illegible] यान पुरत्ति
।।सुरत चंउ दोर्द डकाजा।। ईश दंति
।।म्या देवदंति धरुनि मुरडिला शो
।।ल कैलास गाढा।। घेतां हस्ती प्रहु
।।स्तिक डकडि त्तिकडे कांपति का वे
।।दाढा।। तेथें या कां बिटाचा गिरि मगु

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

१८ (१७)

॥णा किती प्रौढि माको णायेणे॥ मा
॥जेंगा जो निर्माजें हृदयात मज आशा
॥कासया कास घेणे॥ ३१॥ पाहिन
॥डोळां नवरि वराया॥ आणा म्हणे
॥रावणा रावराया॥ विदेह बोलेजि
॥णतां पणातें वरिलें ते आपण
॥आपणा [illegible] लंका नायक
॥सायक [illegible] णी सज्याचया
॥सज्जला [illegible] ना भयकंपिता
॥जनम [illegible] चि मज्जला॥
॥जाल्या म्लानमुख मनोरमस
॥रवी तो जो भुजा सावरी॥ तो उठ
॥कार विकार देखुनि उठे हा का
॥रमा उवरी॥ ३३॥ तो जेव्हां कड
॥कावला धनुवरि ठेला उभा मू
॥लसा॥ सितेला धडका उठे नि

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(9A)

।।जसमनी किं बोल्ल वेनातसा।। तेबोले
।।पण कासया सिंअन केंकेल्ला सख्या
।।नो असा।। कैंसें कारण काय किं कट
।।कटा आतां प्रयत्नि असा।। ३४।। वि
।।रासनि कनक कामुक बाणपाली।।
।।टिंकुनि टाळकर घालुनि यांकृपाळी।।
।।जो बैसता [illegible] कुमानिधि
।।तो।। तो आप [illegible] ला गुणवारि
।।धितो।। [illegible] जव्हधितें मिन
।।द्दिजाणवा [illegible] नकाणिगु
।।जेवो जाणवाहे।। तु चैतन्य लणुनि याचें
।।वाक्य हि आपवादे।। नतार सखिन
।।ठेवि प्राण मी आणवाहे।। रेघु पपास्त
।।णुनि पियाने घातल्ला कोणपाय।। के
।।वण वधु वरिते कष्म ब्लाकोणपांय।।
।।सखिवल्लण ति धरिते बुद्धि द्दितुजसीत।।

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

॥पुरविलु परमात्मा रिद्धिसिद्धि तुजसिते॥३७॥
॥हा कोण शीव धनु पार खियेर मल्ला॥हा
॥काय योग्य तुज सार खिये परमल्ला॥किं
॥हेमवल्लि सुरधाम तरुपमाने॥तुं आ
॥णि राम जनसंमत रूपमाने॥३८॥
॥सो धां गि वि बु धांगणा च्चि वृंदातिते
॥स्यासरल्या [illegible] ॥सो ते थं भुज
॥राजमुडि [illegible] धनुष्या प्र
॥ती॥ शेशा [illegible] राष भुषण ग
॥णि शृंगारि [illegible] वले॥ हे ष्टि कामु
॥करो रिखिले [illegible] तेण हवुले खि
॥ले॥३९॥ होते थापटिल्या भुजा
॥मज उअसा नाहीं त्रिलोकिं दुजा॥
॥मेरुहि मज असि खुजा सुरनरि मा
॥झ्रिच आधिं पूजा॥ ऐसें जल्पुनि
॥च्या पज्या उडु चेलु जातां नहाले
॥धजा॥ जेसा शोल मतंग जासि नु

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

।।चल्लेपाहे विदेहात्मजा।।४०।।एेक्या
।।दोनु चल्ले चि कार्मुक केरं हे नेटके जो
।।कळ।।ला विहानबळें समग्र दित्त
।।दांतों कां हिसे आकळे।।मोटिआ
।।रफटिकारि निउच रिदंतावळीचा
।।उनी।।उरलें [illegible] अति विक्रमें क्षिति
।।तळिं वेल्लें [illegible] नी।।४१।।विसा
।।केरं हि धनु [illegible] ।।नसावरेया
।।स्तवंदें डो [illegible] रत याच्या बहु
।।खायूझालें [illegible] नंदे गावणाका
।।यबोल्ला।।४२।।त्याभूप पण जिंतिला
।।उभविलें कोदंड चंडाकृती।।मददो
।।र्दंड उदंड दंडकरित्ती शाबासि मा
।।झि धृत्ती।।डाल बोल तबोलतान
।।धरचे गेलाचि सोला भला।।आ
।।लें च्या पआपापयावरि उरीं तो प्र

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com